

Dovolená v Peru 18.5. - 9.6.2002

Sobota 18.5. --- Minneapolis - Lima

V sobotu 18.5. to celé začalo. Marek, jeho kolegyně z práce Margueritte a já jsme vyrazili na dobrodružnou cestu do Peru. Margueritte s námi jela na dva týdny, Marek a já jsme zůstali o týden déle.

Přípravy na cestu nějaký čas zabraly. Marek a já jsme si museli zařídit turistická víza (dali nám je na 30 dní). Naštěstí to šlo přes peruánskou ambasádu v Chicagu poštou.

Taky jsme dost dlouho vymýšleli, jak nabalit lehké batohy (co vzít s sebou a co ne) a dokoupit co bylo třeba. Nakonec Marek měl asi 16kg batoh a já asi 13kg. To šlo. (Když jsme se vrátili, tak jsme ještě vymysleli pár drobností, které jsme mohli nechat doma, ale jinak jsme jeli dost s minimem věcí.)

Letěli jsme s Delta Airlines přes Atlantu. Minneapolis - Atlanta asi 2,5 hodiny, v Atlantě na letišti oběd, pak asi 8-hodinový let Atlanta - **Lima**. V Limě jsme přistáli kolem 22:30h. Podle průvodce Peru od Lonely Planet jsme si vybrali Hotel a Belén a nechali se tam dopravit taxíkem. (Taxíků je v Peru všude plno a ceny se dají smlouvat. Málokdo má vlastní auto. Všichni jezdí místními autobusy (upravená dodávka se třemi až čtyřmi řadami sedadel) či taxíky a dálkovými autobusy nebo vlaky.) Hotel byl asi nejhorší z celého výletu - staré matrace jako houpací síť, otlučení nábytek, společné koupelny a rámus z restaurace v nádvoří do jedné v noci. Naštěstí tam bylo docela čisto.

Neděle 19.5. --- Lima

Ráno jsme vylezli na střechu hotelu. Náš první pohled na Limu byl neutěšující. Neuspořádané střechy domů s haraburdím, některé domy nedostavěné, na střeše příbytky či chatrče stlučené z prken, lepenky atd. Chudoba. (Později jsme zjistili, že Lima je město kontrastů, bohatých a chudých čtvrtí. V posledních pár letech prý měli v některých oblastech Peru sucho a hodně zemědělců se nahnulo do měst, kde ale nebylo dost práce. Lidé se snaží uživit jako pouliční prodavači, taxíkáři, atd., ale ne každému se daří.) Pohled byl také neutěšující díky smogu. Většinu dní v Limě člověk nezahledne přímo slunce - přes ten smog je celé červené.

Vyrazili jsme do města. Centrum bylo pěkné, postavené Španěly v 16. století (jako ve spoustě dalších měst - podobně jako v Mexiku) .Hlavní náměstí s parkem uprostřed, podloubími kolem dokola a balkónky na každém domě. I v centru byl ovšem v postranních uličkách místy nepořádek, i když tam byla spousta uklízečů v oranžových hábitech. A místy také zápach.

Zašli jsme na autobusové nádraží největší autobusové společnosti Ormeño pro lístky na autobus na pondělí ráno do horského městečka Ayacucho, na cestě do Cuzca. V pekárně jsme si koupili sladké pečivo na snídani - jako mnohokrát poté. Také vodu - celou cestu jsme pili pouze kupovanou vodu a kolu nebo Sprite. V hotelu jsme se nasnídali. Pečivo bylo docela chutné.

Prohlídka centra. **Pěší zóna Jirón de la Unión** mezi Plaza de San Martín a Plaza de Armas byla plná super obchodů a rychloobčerstvení amerického typu, ale nakupovalo tam hodně místních, nejen turisté.

Hlavní náměstí se téměř v každém městě jmenuje **Plaza de Armas**. Bylo nádherné - s velkým parkem s kašnou a lavičkami uprostřed, světlým prezidentským palácem na jedné straně, velkým kostelem v rohu a žlutými domy s balkóny kolem dokola. Po jedné straně náměstí pochodovalo náboženské procesí s tanečníky a hudebníky v krojích. Ve většině takovýchto procesí nesou na ramenou zlatý podstavec s nazdobenou sochou patrona nebo patronky kostela, ke kterému lidé a kněží v procesí patří. V tomto případě myslím nenesli sochu, jen nějaký nápis a květiny.

Navštívili jsme františkánský **klášter San Francisco**. Kostel ze 16. století, přestavěn po zemětřesení v 18. stol. Budovy dokola nádvoří se zahradou a rozpadajícími se kašnami. Hezké kazetové stropy, malby a obrazy. Zajímavé katakomby - bývalý obrovský veřejný hřbitov s 25 tisíci pohřbených lidí, odkrytá je jen část.

Pak jsme se zajeli vzdělat o Peru do **Museo de la Nación**. Archeologické muzeum s modely starých měst a výstavou staré keramiky a textilií různých kmenů. Prezentace nás zklamala - zastaralá a nedobře popsané exhibice. Budova vypadala otřesně - celá z šedého betonu bez omítky. (2 hodiny tam nám stačily.)

Docela vyčerpaní jsme v 17h odjeli taxíkem do luxusní čtvrtě **Miraflores** na pobřeží moře. Margueritte byla tak hotová, že si chtěla jen sednou, najíst se (jedno čeho) a jít spát. ☺ Dali jsme si čínskou večeři (v Peru je poměrně dost čínských přistěhovalců) a zotavili se. Pak jsme se prošli místním parkem. V kruhovém amfiteátru hrála kapela k tanci. Kolem dokola seděli lidé a chodili se namátkově vyzívat k tanci. V parku také prodávali umělci všechno možné, hlavně obrazy. Některé se nám líbily. (Poslední den výletu před odletem z Peru jsme se sem vrátili a jeden obrázek si koupili.) Zašli jsme se podívat z útesu na moře. Pohoda, dobrý závěr dne.

O půl deváté návrat taxíkem do hotelu. Margueritte ve svém pokoji padla za vlast. Sprcha, vybrat a umazat fotky z prvního dne na digitálním foťáku (kdybychom každý den nafotili 45 fotek, tak by nám ty dvě 128MB paměťové karty nevystačily), nabalit se na cestu do Ayacucho a ve 22h spát. Dnes bylo v hotelu ticho, restaurace byla zavřená.

Lima nás moc nenadchla. Zítra hurá do hor.

Pondělí 20.5. --- Lima - Ayacucho

Vstát v 5:30h, dojít na nádraží v 6:30h, plánovaný odjezd autobusu v 7h. Porouchal se jim autobus a museli přistavit jiný, takže jsme nakonec vyjeli v 9h a starým autobusem. Dobrý začátek!!! A mělo to pokračování - po půlhodině jsme zastavili u benzínky a už jsme nenastartovali. Po 20 minutách oprav si motor nechal říct a pak už problémy nebyly. Protože to ovšem byl náhradní starý autobus, tak jel o dost pomaleji než bylo naplánováno a od Ayacucho jsme dorazili místo v 15h ve 22h. (Později se ukázalo, že to bylo jediné velké zpoždění, co jsme zažili).

Cesta vedla nejdříve pouští a až téměř k městu Pisco těsně kolem **pobřeží**. Špinavě žlutý jemný písek, mírné kopečky nad pobřežím. Malé chudé vesničky. V jednom místě jsme viděli malé slaměné přístřešky v poušti - bydlí se v nich? Před Piscem měli na pobřeží velké slepičárny. V jednom městečku prodávali na ulicích víno - kousek od Pisca má být vinařská oblast. My jsme tam ale nejeli. Těsně před Piscem jsme zahrnuli na východ **do hor**.

S vegetací to bylo jako v Guadalupe Mountains na jihu USA - dole poušť a čím výše, tím více zeleně. Autobus pomalu vystoupal až do neuvěřitelné výšky **4800 m.n.m.** (Tam nahoře jsem popadala dech jen když jsem vstala ze sedadla, natáhla se pro baťůžek nad

sebou a zase si sedla. Ajajaj! Od moře do skoro 5000 m.n.m. během pár hodin - na to moje tělo připravené nebylo. Taky mě z toho dost rozbolela hlava. (Jak jsme zase sjeli níž, tak se to zlepšilo. Všichni jsme si na tu výšku zvykali asi 2-3 dny. Do té doby jsme se dost zadýchávali jakoukoli zvýšenou námahou, jako např. vyjitím schodů nebo i pomalým chozením do kopce.)

Nahoře hned za průsmykem se setmělo a dolů do Ayachucha (2700 m.n.m.) jsme sjížděli za tmy. V Ayacucho na nádraží nás odchytila majitelka novějšího, pěkného a čistého hotýlku Grau, kde každý pokoj měl vlastní moderní koupelnu a pohodlné postele. Ve 23h už jsme utahaní spokojeně spali.

Úterý 21.5. --- Ayacucho (2700 m.n.m.)

Marek ráno vstal první a šel obhlédnout *tržiště* (zážitek - mumraj, ve kterém prodávali snad všechno) a koupit v pekárně něco na snídani.

Po snídani v hotýlku jsme si šli zařídit autobus na další den do Andahuaylas. Všichni nám říkali, že nemáme jet do Cuzca na jeden zátaž, že si máme cestu rozdělit na 10-11h jízdu do Andahuaylas po neasfaltové drkocavé silnici, tam přespat a pokračovat další den 11-12h jízdou do Cuzca, většinou už po dobré silnici. Prý lístek na druhou půlku cesty si máme koupit až v Andahuaylas, že tam jezdí více společností a lepšími autobusy. (Pak to všechno bylo jinak.)

Prošli jsme si Ayacucho a moc se nám líbilo. Centrum mělo opět španělskou koloniální architekturu, ale jinak město bylo hodně indiánské (lidé neměli moc španělské rysy, žili tam hlavně potomci místních kmenů a hodně jich mluvilo místní řečí, mladí uměli ze školy španělsky). Taky tam bylo jen pár turistů, protože většina jezdí z Limy do Cuzca rychlejší a vyasfaltovanou cestou podél pobřeží přes Arequipu (kudy my jsme se později vraceli).

Na pěkném koloniálním náměstí *Plaza de Armas* jsme opět viděli náboženské procesí. Pak jsme místním autobuskem vyjeli z města a zajeli se podívat na vykopávky-ruiny bývalého hlavního města národu *Wari* (asi 20km). Ruiny byly rozlehlé a nacházely se v obrovském kaktusovém poli. Byl tam starý kruhový chrám, zdi různých budov a hrobek, muzeum s pár kousky keramiky a textilií. Srandovní bylo, že místní stará pasačka tamtudy přehnalá stádo koz - turisti, neturisti - památky nepamátky.

Večer jsme si koupili jídlo na večeři (tradičně housky, marmeláda, banány a voda nebo kola -- do restaurací jsme začali chodit až v Cuzcu, protože nás čekalo ještě 24h v autobuse, tak jsme nechtěli chytit průjem z místního jídla). Najedli jsme se v hotelu a po večeři si šli posedět a povykládat do parku na Plaza de Armas. Oslovil nás tam místní student biologie. Že studuje angličtinu a jestli bychom mu nepomohli s úkolem. Trochu jsme mu pomohli a pak si hodinu povídali o Peru.

Středa 22.5. --- Ayacucho - Andahuaylas - Cuzco

Vstali jsme brzo a po šesté ráno dorazili na autobusové nádraží. Autobus vyjel v 6:45h (jen 15 minut zpoždění). Byl plný. Byl to starší autobus a měl nepohodlná sedadla dělaná na menší lidi. Ale měli jsme vynikajícího řidiče. Neuvěřitelně vybíral nekonečné ostré serpentiny s dřevěnými mostky v 180-tistupňových zatáčkách a míjel se o vlasek s proti jedoucimi autobusy a nákladáky. Celý den jsme jeli po neasfaltových silnicích. Ale vzhledem k tomu, že jsme jeli dost pomalu, tak to i Marek zvládl bez kynedrylu.

Krajina v Andách byla moc zajímavá a cestou se měnila. U Ayacucha byla suchá krajina s kaktusy a pouštními keříky. Jak jsme stoupali, přibývalo zeleně. Objevila se políčka a pastviny. Políčka byla často zavlažovaná kamennými zavlažovacími kanály. Pole se táhla neuvěřitelně vysoko po neuvěřitelně strmých svazích. Viděli jsme spousty kopců posetých barevnými poli, která tvořila barevnou mozaiku. Vybrali jsme si výborné období. Byl konec léta, začátek podzimu, čas sklizně. (A bylo před turistickou sezónou v období sucha, červen-srpen.) A protože v létě jim tam hodně prší (denní odpolední krátké a silné průtrže mračen), v řekách a potocích bylo dost vody a všechno kvetlo. Hlavně kousek dál směrem na jih, kde jsme vjeli do eukalyptových lesů (nad 2000 m.n.m.) a ještě o kousek dále v údolí se širokou řekou a bujnou vegetací džungle. Rostly tam palmy a obrovské bujné keře.

Kolem 18h jsme dojeli do **Andahuaylas**. Marek šel zařídit hotel. Marguerite a já jsme se zatím pustily do řeči s paní uklízečkou a její asi osmiletou dcerkou, která se marně snažila zvednout Markův batoh. Vyfotila jsem si ji a paní si řekla o fotku, kterou jsme jí později poslali přes jednoho místního klučinu emailem (tvrdili, že tam nemají poštu).

Marek se vrátil s klíčky od hotelu a šel koupit lístek na ranní autobus do Cuzca. Ukázalo se ale, že ranní autobus nejezdí každý den a že pokud nechceme ztratit dva dny, tak že musíme jet přes noc. Autobus, kterým jsme přijeli z Ayacucha, měl za 15 minut pokračovat dál do Cuzca, tak jsme se rozhodli pokračovat s ním. Začal fofr. Marek honem koupil lístek a utíkal zpátky do hotelu vrátit klíče. Naštěstí mu vrátili skoro všechny peníze, co už zaplatil za nocleh.) Marguerite a já jsme se zatím postaraly o batohy. Musely jsme vytahat teplé oblečení a spacáky na chladnou noc v autobuse vysoko v horách, pak dát batohy zpátky do obalů (aby se neponičily a aby se do nich nikdo lehce nedostal) a nechat je označit a naložit zpátky do autobusu. Nakonec jsme všichni celí spoceni zapadli zpátky do nepohodlných sedadel místo do vysněné postele a autobus se rozjel. Moc jsme toho nenaspali. Ve spacácích a čepicích sice bylo teplo, ale člověk už nevěděl jak sedět, natož spát.

Čtvrtek 23.5. --- Cuzco (3300 m.n.m.)

Do Cuzca jsme dorazili ve 4:40h ráno, ještě za tmy. Na nádraží nás odchytila majitelka hotelu *Mirrador de Inka* a ubytovala nás v pokojích ve starém studeném a vlhkém domě postaveném Inky. Zdi byly z velkých balvanů. Byla tam zima (spacáčky se hodily) a vlhko a ne úplně čisto, tak jsme se rozhodli se dospat a pak najít jiný hotel. Musím ale přiznat, že měli moderní koupelnu a tekla jim teplá voda, jak majitelka slibovala. Dali jsme si spásnou sprchu a šli se trochu dospat. Marek od 8h chodil po okolí, zatímco já jsem se probudila v 10h a Marguerite jsme nakonec museli vzbudit.

Vydali jsme se na prohlídku okolí a vybírali jsme hotely. Nakonec jsme se kolem 13h rozhodli pro rodinný hotýlek *Kuntur Wasi* (cena 35 sol neboli asi 12 dolaru na noc za dvoulužkový pokoj) a šli se přestěhovat. Když jsme v *Mirrador de Inka* platili, tak nám majitelka začala nabízet služby svého syna na zařízení 50km pochodu po staré stezce Inků k Machu Picchu, což jsme měli v plánu. Marek se s ní a jejím synem dost dlouho domlouval.

Pak jsme se přestěhovali, ubytovali se, dali majitelce nějaké prádlo na vyprání a asi hodinu poseděli na kryté terase hotelu, protože dost přšelo. (Byl to ale jediný déšť za celé tři týdny. Paráda.) Kolem 16h jsme vyrazili do města a asi v 17h poprvé zašli na místní jídlo do restaurace. Už bylo na čase dát si něco jiného než pečivo, marmeládu, sýr,

banány a mandarinky. Vzhledem k tomu, že v Cuzcu jsme chtěli strávit několik dní, tak už jsme si to taky mohli risknout. V té restauraci bylo velice příjemně, protože v jídelně měli pec, ve které pekli pizzu, a ta pec to tam pěkně vyhřívala. Nabídlí nám jídelníček a taky menu dne. Menu bylo podstatně levnější než hlavní jídla na jídelníčku (obvyklé v Peru) a obsahovalo navíc malou skleničku vína, opečenou večku potřenou česnekem, polévku a nealko nápoj. Stálo 10 sol (asi 3 dolary). Já jsem si dala místního populárního pstruha a Marek přírodní řízek z alpaky (zvířete podobného lamám, o trochu menšího a chovaného pro jemnou vlnu) a obojí bylo dobré. Polévku jsme měli hovězí s majoránkou a nudlemi. Po večeři jsme poseděli na Plaza de Armas. Marguerite šla ve 21h spát, my jsme ještě hodinku poseděli na terase, dopsali zápisky a koukali na rozsvícené město.

Cuzco nás překvapilo. Bylo zase jiné než Ayacucho. Velice čisté město, postavené hodně v Inckém a koloniálním stylu, hodně turistické a kosmopolitní (restaurace všeho druhu od čínských bufetů a italských pizzerií přes mexické restaurace až po irskou hospodu a místní lokály) a podstatně zcivilizovanější než Ayacucho. Obyvatelstvo je víc pomíchané - někteří lidé mají více indiánské rysy, někteří španělské. Dokonce tu natrvalo žijí cizinci (např. jsme narazili na hotel vlastněný párem Holanďanů). Indiáni jsou k vidění všude, často v originálních krojích. Nabízejí turistům obrázky, tapisérie, koberečky, ubrusy, přehozy, svetry z vlny alpák, čepice, místní hudební nástroje (píšťaly, bubínky, strunové nástroje podobné malým kytarám), atd.

Něco málo o *počasí v Andách*:

Teplotu velice ovlivňuje sluníčko. V noci je ve vysokých polohách zima (touto dobou jsme mívali pár stupňů nad nulou, v zimě mívají i pod nulou), ale jak vyleze sluníčko, které je díky nadmořské výšce hodně silné, tak se během půl hodinky oteplí. Přes den jsme mívali až 25 stupňů. Navečer, jak sluníčko zaleze, tak se zase rychle ochladí. Vzdledem k tomu, že člověk je dost blízko rovníku, tak svítá kolem 6h ráno a západ je kolem 18h večer - 12h světla, 12h tmy.

Místní lidé jsou na tyto teplotní změny zvyklí a doma netopí. (Často ani nemají čím, protože kromě pár oblastí s eukalypty tam nemají lesy.) Tím pádem hotely nemají topení. Místo topení člověk dostane tři teplé těžké deky. Kromě Limy jsme všude spali ve spacácích. Turisti, co si nepřivezli spacáky, to odnesli rýmou, kašlem či v horším případě chřipkou. Nám se nemoci nakonec taky nevyhnuly - ty velké teplotní změny ve dne a v noci nás stejně dostaly.

Pátek 24.5. --- Cuzco a Sacsayhuaman

Snídaně na terase. Dopoledne bylo zařizovací. Nejdřív jsme sešli do města koupit si vstupenku na ruiny kolem Cuzca (10 dolarů). Marguerite si koupila ubrus do kuchyně. Já jsem si zkoušela nádherné svetry z alpaky, ale kousaly mě. Musím hledat dál.

Marek měl v 11h schůzku se synem majitelky Mirradora kolem našeho výšlapu na Machu Picchu, který Marka představil soukromému průvodci Alexovi. Používání stezky Inků je přísně regulované. Bez průvodce se nesmí jít. Průvodce musí zařídit skupině povolení (což trvá 2-3 dny, takže se musí plánovat dopředu) a každý účastník musí zaplatit poplatek 50 dolarů. Když se připočítá cena za průvoce (ať už člověk jde se soukromým průvodcem či s cestovkou), dopravu, vybavení, jídlo atd., tak ten třídní výšlap plus jeden den na Machu Picchu člověka přijde na 180 dolaru. Alex a Marek se domluvili, že

Marek se půjde v 19h podívat na výbavu (stan, karimatky, vaříč, atd.) a pak se uvidí, co dál.

Po obědě jsme konečně vyrazili z města. Asi za 20 minut jsme vyšli na kopec nad městem k ruinám **Sacsayhuaman**. Dominují jim tři zdi z velkých kamenů, které se táhnou cik cak podél jedné strany centrálního náměstí. Jsou na svahu nad náměstím. Protější svah je vlastně kulatá skála, do níž je vytesán trůn vládce Inků a menší trůny pro jeho kněží atd. Za touto skálou býval vodní reservoár a celé místo je plné vodních kanálků. Pak tam byly ještě pozůstatky dalších budov, včetně kruhového obětního místa. Jsou odtam nádherné výhledy dolů na Cuzco obklopené horami. Impresivní staré město.

Poznámka: Inkové byly výborní inženýři a stavitelé, což dokládá to, že spousta jejich kamenných měst z 15. století a dříve je ještě v dost zachovalém stavu. Také jejich zavodňovací systémy byly dobře vymyšlené. Zdi významných staveb navíc stavěli esteticky přesně, tak aby alespoň zvenku zdi vypadaly, jakože kameny do sebe zapadají na milimetr přesně. (Nebylo tomu tak nezbytně po celé hloubce zdi, obrousili přesně jen vnější hrany a ostatní mezery vyplnili kamínky a půdou.)

Od Sacsayhuaman jsme se vydali po silnici dál k ruinám **Quenqo**. Je to vlastně skála ve tvaru obrovského balvanu s jeskyní uprostřed. V jeskyni je obětní oltář a v jejích stěnách jsou vytesané asi 1m vysoké a 0,5m široké a hluboké výklenky, ve kterých byly nalezeny mumie. Bylo to obřadní a pohřební místo pro středně postavené rodiny z osídleného Cuzca. Zvnějšku skály je na jedné straně kruhové obřadní místo se sochou pumy (puma, kondor a had byly tři náboženské symboly, tři bohové Inků) a vedle se dá po vytesaných schodech vylézt na vršek skály, kde jsou do skály vytesané obrazce kondora a pumy. Také je tam cik cak kanálek znázorňující hada, kterým vypouštěli krev z obětních zvířat.

Pak jsme se vrátili k **Sacsayhuaman**. Po setmění ruiny osvětlili zajímavým umělým osvětlením a s rozsvíceným Cuzcem v pozadí vypadaly moc pěkně.

V 19h se Marek dostavil na schůzku s tím chlapíkem a Alexem, ale našel jen postavený stan a jinak nikoho. Došla nám trpělivost. Ztratili jsme v ty dva důvěru a už nás přestalo bavit ztrácet čas všelijakým zařizováním na vlastní pěst. Rozhodli jsme si zařídit ten výšlap přes cestovku. Výhoda cestovky je, že se o všechno postarají (najmou nosiče pro stany, vaříče, jídlo, atd., vaří turistům dvě teplá jídla denně, staví a bourají každou noc tábor, atd.), ale nevýhodou je, že se musí jít ve větší skupině až 12 lidí a že z toho s tím vším pohodlím místo výšlapu do hor udělají turistickou atrakci. Našli jsme cestovku a objednali si výlet na pondělí.

Pak už klidnější, že výlet na Machu Picchu, vrchol celé cesty, je zařízen a zaplacen, jsme si dali prima večeři ve stejné restauraci jako den předtím a šli spát.

Sobota 25.5. - Cuzco a výlet do Moray

Snídaně v 8h na terase zabalení do spacáku. Byla zima. V 9:30h jsme vyrazili hledat autobus to Maras a v 11h jsme konečně vyjeli, ve 12:30h jsme byli tam. Maras je vesnice v údolí řeky Urubamba, které pokračuje dál až k Machu Picchu. Z Maras jsme taxíkem dojeli k ruinám **Moray** nad jednou stranou údolí. Moray je komplex několika kruhových či půlkruhových teras, který sloužil Inkům jako zemědělská laboratoř. Terasy byly postavené v díře vytvořené vulkanickou činností, která měla vlastní mikroklima. Každá terasa měla trochu jiné klima a údajně tam byl až 15-tistupňový rozdíl v teplotách mezi

nejnižší a nejvyšší terasou (60m rozdíl). Inkové tam odzkoušeli existující a vyvinuli nové odrůdy brambor, kukuřice atd., které se mohli pěstovat v horských podmínkách.

Z Moray jsme se vydali pěšky do města **Urubamba** zpátky v údolí. Byl to náááádherný výšlap, odhadem asi 8-10km. Mapu jsme neměli, vydali jsme se prostě po čuchu. Původně jsme to chtěli vzít přes solné terasy Salinas, ale vzali jsme to moc doleva a do údolí jsme sešli o kousek vedle. Cestou jsme narazili na rodinu farmářů, která sklízela úrodu kukuřice. Nabídlí nám domácí alkohol, vařenou kukuřici a dali nám dva klasy bílé kukuřice.

Cestou jsme chodili po kopcích s poli a viděli jsme několik zasněžených vrcholků v dáli na druhé straně údolí. Prošli jsme kolem několika farem a potkali jsme stádo ovcí. Pohodový venkov.

Z Urubamby jsme se vrátili autobusem do Cuzca a já s Margueritte jsme si zašly na večeři. Marka ráno zlobil žaludek, tak to nechtěl ještě riskovat a dal si jen housky. Další den byl v pohodě.

Neděle 26.5. - Cuzco a výlet do Pisacu

Po snídani jsme vyrazili hledat autobus do vesnice Pisac, ve které se koná vyhlášený nedělní trh a nad ním se na kopci nachází rozsáhlé ruiny starého inckého města. Po cestě na autobus jsme narazili na šéfa cestovky, s ním jsme měli následující den vyrazit na pochod na Machu Picchu. Mířil si to za námi do hotelu a nesl špatné zprávy. Nepodařilo se mu pro nás získat povolení. Říkal, že to ještě zkusí v pondělí ráno a dá nám vedět do 7:30h, jestli se jde nebo ne. Ach jo, pořád nějaké trable.

Cestou na autobus se nám nabídl jeden taxíkář a přesvědčil nás, že bude lepší jet do Pisacu s ním než autobusem, protože to bude rychlejší a s výkladem. Po cestě pilně odpovídal na všechny naše všetečné otázky. V Pisacu jsme se nejprve vydali na prohlídku ruin a návštěvu trhu jsme nechali na později. **Ruiny Pisac** jsou na asi 600m vysokém a strmém kopci nad vesnicí. Nahoru jsme šlapali 1,5h (cik cak), pak jsme asi 2,5h obcházelí rozlehlé vykopávky a terasy a nakonec sešli asi za hodinku dolů. Hlavním bodem prohlídky byl Chrám Slunce, který je jednou z nejlepších nalezených ukázek stavařského umění Inků. Jeho zdi jsou perfektně rovné a kameny do sebe nádherně zapadají. Původně také byly zdobené vytesanými zvířaty atd., ale dnes už se jen ztěžka dají vytušit hlavní obrysy. Šli jsme kousek i po stezce, kterou Inkové postavili. Byly na ní různé prvky - tunel, schody, podpůrné zdi, brána, atd. Cestou dolů jsme šli údolím říčky, nad níž vysoko na kolmé skále byly podivné malé útulky. Inkové tam pohřbívali mrtvé. Museli k nim snad vyšplhat na lanech.

V Pisacu na trhu jsme si s Markem koupili svetry z vlny alpak a různé umělecké předměty. Uprostřed trhu se stánky bylo prostranství, kde ženské seděly na plachtách na zemi a před sebou měli rozprostřenou úrodu - od kukuřice po mrkev. Byl tam dobrý mumraj, fajn atmosféra.

V 18h cesta autobusem zpět do Cuzca. Marek s Margueritte šli na večeři a dnes pro změnu já jsem si dala jen chleba, ráno mě zlobil žaludek. To už se tak na takových výletech občas stává.

Večer jsme se nabalili na velký výšlap k Machu Picchu a doufali, že ráno to vyjde a vyrazíme na čtyřdenní dobrodružství.

Pondělí 27.5. --- Cuzco

Po dlouhém čekání se nakonec v 10:30h ukázalo, že se nikam nejde. Spousta cestovek rušila výlety na Machu Picchu. Věci zkomplikovala ohlášená stávka autobusové a vlakové dopravy za ochranu a konzervaci Machu Picchu (chodí tam moc návštěvníků, má se tam stavět lanovka, která by narušila okolní krajinu, atd.) Jelikož Margueritte měla koupenou letenku na pátek do Limy a měla se vracet do USA, tak už jsme neměli dost času na to, jít na ten výlet až po stávce. Nakonec jsme se rozhodli se toho pochodu vzdát, dojet až pod Machu Picchu v úterý vlakem, ve středu si na něj vyšlápnout a do Cuzca se vrátit ve čtvrtek. Zbytek dopoledne jsme strávili zařizováním lístků na vlak. Pak jsme si zašli na oběd do čínské restaurace. Odpoledne jsem šla spát (ráno se opět ozval žaludek, na oběd jsem měla jen bílou rýži a bylo to dobré, ale byla jsem zesláblá). Taky je třeba zmínit, že všechny restaurace nabízí Maté, což je čaj z listů koky. Indiáni jsou zvyklí tyto listy žvýkat. Mají pomáhat na nadmořskou výšku a jsou prý i dobré na trávení. Navečer si Margueritte s Markem vyšlápli kousek za město.

Úterý 28.5. --- Cuzco - Ollaylatambo - Aguas Calientes

Autobusem do Urubamby a pak dalším údolím dál do vesnice Ollaylatamba. **Ollaylatambo** je staré incké městečko. Dodnes tam lidé žijí ve starých inckých domech. Nad městem na kopci jsou pozůstatky starého města, kde jsme strávili asi dvě hodiny. Nebyly tak zajímavé jako Pisac, ale pěkné. Pak jsme se dole ve vesnici naobědvali a došli na nádraží na vlak v 15h. Vlak je jediná možná doprava do vesnice Aguas Calientes pod Machu Picchu. Silnice tam nevede (ale staví se).

Jeli jsme luxusním turistickým vlakem. Dostali jsme svačinu jako v letadle. Vlak měl okna i ve střeše, abychom mohli pozorovat příkré kopce nad údolím, které se směrem k Machu Picchu zužuje, prohlubuje a klesá prudčeji a prudčeji, takže řeka v něm vytváří bílé peřeje. Jak jsme klesali do údolí, tak přibývalo vegetace, až jsme najednou byli v kvetoucí džungli. Jednou se nám dokonce nad hlavou přehnalo hejno zelených papoušků. Kolem nás byly velice strmé zelení porostlé kopce a nad nimi se tyčily zasněžené hřebeny. Pohádka.

V 16:30h jsme dorazili do **Aguas Calientes**. Městečko nic moc (betonové domky), ale hotel jsme našli pěkný a restaurací tam bylo plno atd. Vyšlápli jsme si kousíček dál údolím a po setmění stáli nad řekou a pozorovali hvězdy. Bylo jich tam vidět strašně moc a nad námi zářil Jižní kříž a byla vidět mléčná dráha. Paráda. Po večeři do hajan, ráno nás čeká vrchol cesty!

V Aguas Calientes bylo oproti Cuzcu krásně teplo. Taky je asi o 1000 metrů níže.

Středa 29.5. --- Machu Picchu

Vstali jsme už ve 3:30h ráno a ve 4:15 vyrazili směrem k **Machu Picchu**, kam jsme chtěli dorazit před svítáním v 6:15h. Po silnici je to serpentinami 8km, ale vede tam stezka plná schodů přímo nahoru, tak jsme šlapali tou. Dorazili jsme akorát na čas. Východ slunce jsme sice zcela neviděli kvůli mrakům, ale zato ta podívaná na Machu Picchu, ještě bez turistů, jak se postupně zalévá světlem, se prostě nedá slovy popsat. Klid. Majestátnost starého inckého sídla. Divoká příroda kolem. Vůně džungle. V pozadí ční strmá špice kopce Huayna Picchu.

Když jsme se pokochali, tak jsme si zatím jen narychlo prošli celý areál. Pak jsme **po Stezce Inků** (po které bychom bývali přišli, kdybychom sem došli pěšky) vystoupali do nejbližšího průsmyku. Zastavili jsme se na místě, odkud bychom měli první pohled na Machu Picchu. Potkávali jsme utahané nosiče s obrovskými náklady. Výhledy na okolní kopce a zasněžené vrcholky v dáli. Kolem kvetoucí džungle. A kolibříci. Paráda.

Pak jsme sešli zpátky dolů a vydali se na neuvěřitelně strmý kopec **Huayna Picchu**. Když se na něj člověk dívá, tak si říká, že se tam snad ani nedá vylézt. A dá. Ale jsou tam řetězy a je to definitivně nejstrmější stezka, po které jsem kdy šla. Nahoře opěť super výhledy. 360 stupňů. Machu Picchu pod námi. Vrchol dne.

Navečer jsme si pozorněji prošli celý areál. Četli jsme si k tomu výklad z průvodce. Opět - Inkové byli bezvadní stavaři. Chrámy. Terasy s poli. Zavodňovací systém. Atd.

Počkali jsme si na západ slunce (mmmmm...) v 18h a vydali se na sestup do údolí. Přidali se k nám dva bílí psi a dovedli nás až do vesnice. Půlku cesty jsme šli za svitu baterek. Po zasloužené večeři jsme padli do postele.

Byl to vrchol celé cesty. (I přes moji rýmu a nos jako struhadlo.)

Čtvrtek 30.5. --- Aquas Calientes - Cuzco

8:30h až 12:30h návrat vlakem a autobusem do Cuzca. V hotelu jsem si šla na dvě hodinky pospat. Byla to jediná možnost jak se na chvíli zbavit neustálého smrkání. Marek s Margueritte si zatím prošli město, kde byly v plném proudu **oslavý Corpus Cristí**. Střed města byl úplně plný lidí. Všude pochodovala procesí. Na kdejakém rohu vyhrávala hudba a tancovali tanečníci v krojích. Na několika náměstích byl trh. Hodovalo se o sto šest. Hlavně se jedlo různé studené maso, včetně místní speciality, pečených morčat. Na trhu se také hrály různé hry a komedianti tam bavili děti.

Marek s Margueritte mě přišli vzbudit a k mému překvapení mi na terase hotelu nachystali oslavu 30. narozenin. Nádherná velká kytice, grilované kuře, manga, čokoládky. Moc prima.

Pak jsme znovu všichni tři vyrazili do rušných ulic - chtěla jsem to vidět. Bohužel Margueritte v té tlačence ukradli z boční kapsy na kalhotách (naboku nad kolenem, zavřené jen na suchý zip) kopii jejích kreditních karet. Musela zavolat bratrovi do USA, aby ty karty nechal pro jistotu zrušit a nechal jí vystavit nové. No, mohlo to být horší - mohli jí ukradnout originály! (Všichni jsme nosili peníze, pasy, letenky atd. ve speciálních kapsičkách pod oblečením, protože normální kapsy jsou moc na ráně.)

Pátek 31.5. --- Cuzco (3300 m.n.m) - Puno (3800 m.n.m.)

Ráno jsme odvezli taxíkem Margueritte na letiště a pak se přesunuli na autobusové nádraží. Oddlétala do Limy a zpět do USA. My jsme měli lístky na 11:30h do Puna, města na pobřeží obrovského jezera Titicaca na hranicích Peru a Bolívie. Vyjeli jsme ve 12h. Do Puna jsme dorazili s 1,5h zpožděním v 19h. Vystoupali jsme na náhorní plošinu "antiplano" ve výši asi 3800 m.n.m. Zmizela úrodná údolí s políčky a vegetací a objevily se pastviny s lamami a alpakami. Ochladilo se.

V Punu se nám v hotelu Manco Capac podařilo zařídit si za příplatek 20 sol vyhřívadlo, což mě v té zimě s mojí rýmou zachránilo.

Sobota 1.6. --- Puno a výlet na kopec Sillustani

Ráno jsme na pokoji vyprali a Marek pak vyrazil na obhlídku města a na vyhlídku na vysokém kopci nad městem. Já jsem se dopoledne prospala a konečně se mi udělalo líp a začala jsem se zotavovat.

Ve 14:30h nás vyzvedl autobusek cestovky Edgar a vyrazili jsme k **Sillustani**. Je to místo s unikátními hrobkami **chullpas**, které tu postavil kmen Colla (čti koja) ve 13. stol., ještě před Inky, kteří k jezeru Titicaca dorazili v polovině 15. stol. Chullpa byla pro tento kmen něco daleko víc než jen hrobka. Byla pro ně spojením Země s mimozemským světem. Duše pohřbených putovaly z chullpas do nového světa a vracely se jednou za rok ve dni zimního slunovratu, 21.12., do Sillustani. Tento den kmen Colla vytáhl všechny mumie ze všech hrobek, postavil je na plošinu uprostřed pohřebiště a vypukla noční oslava, které ze zúčastnili mrtví i živí. Zajímavé.

Chullpy jsou až 12m vysoké hrubové kamenné stavby postavené z velkých kvádrů. Dole jsou užší než nahoře. Na východní straně mají asi 40cm vysoký a 30cm široký otvor, kudy mohou duše cestovat, jinak jsou celé zavřené a otvírají se jen na zmíněnou slavnost. 3 největší chullpy jsou postavené ve trojúhelníku, který kopíruje 3 největší hvězdy souhvězdí Orion. Jsou postavené na kopci Sillustani, který je ze 3 stran obklopen jezerem.

V 17:30h jsme se vrátili do Puna, přioblékli se (po setmění se ochladí a v noci je pod nulou) a zašli si na večeři. Marek zavolal Margueritte do USA - vrátila se v pořádku.

Neděle 2.6. --- Výlet na ostrovy na jezeře Titicaca (první den)

Dnes jsme vyrazili na dvoudenní výlet na ostrovy na obrovském jezeře Titicaca. Autobusek cestovky Edgar nás vyzvedl v hotelu v 8:15h a odvezl nás do přístavu. Asi za hodinku plavby (rychlostí 15km/h) na středně velké lodi pro 25 pasažérů jsme dorazili k uměle vytvořeným rákosovým ostrovům. Voda tam byla jen 2m hluboká a všude kolem rostl vysoký rákos, který lidé používali na stavbu nejen ostrovů samotných, ale i domů, lodí, atd. Také jsme zjistili, že se dá rákos oloupat a jeho nasládlá dužnina se dá jíst.

Rákosové ostrovy jsou vrstvené z nařezaných rákosů. Zespoda uhnívají a zvrchu se každého půl roku musí doplňovat. Povrch ostrovů je pružný, je sranda po nich chodit. Nejsou moc velké, nejvíc tak 40x40 metrů. Ještě stále na nich žije původní obyvatelstvo, ale stále více lidí se stěhuje pryč za jednodušším životem. Prohlídli jsme si dva ostrůvky a mezi nimi se nechali přepravit na rákosové lodičce podobné Kontiki.

Pak naše loď zamířila ze zálivu s Punem a rákosovými ostrovy na otevřené jezero. Jeho velikost nás překvapila. Je to druhé největší jezero v Jižní Americe. Je dlouhé 190km a široké 80km. V průměru je 140-180m hluboké a je na něm 41 ostrovů (plus těch pár malých rákosových). Dost ostrovů je obydlených.

Po 3 hodinách plavby (seděli jsme na střeše lodi a povídali si s ostatními turisty) jsme dorazili na ostrov **Antamani**. Tady nás průvodce přidělil po dvou až třech do rodin. Starala se o nás dívka Clara. Dovedla nás do domku její rodiny a ubytovala nás v pokojíčku pro hosty. Domek měl přízemí a jedno patro a byl postavený ve tvaru písmene L a vydlážděný dvorek měl obehnaný zdí. Mimo zeď byla kuchyň, samostatná místnostka s pecí, která nebyla propojena se zbytkem domu (asi kvůli kouři s otevřeného ohně, topili větvemi eukalyptu). Domek byl postavený z **adobi**, na slunci sušených jílových cihel. Pro osmičlennou rodinu byl dost malý. V našem pokoji (asi jediném v domku) byly cihly omítnuté a natřené na modro. Vodu brali z pumpy na dvoře. Záchod byl kousek od domu

mimo dvorek a zalíval se vodou z pumpy. (U každého stavení byla stejná červená záchodová budka, což vypadalo strašně srandovně. Budky byly totiž obyvatelům poskytnuty v rámci jakéhosi vládního vývojového programu.) Na ostrově sice byla rozvedená elektřina, ale vesnice neměla na benzín do generátoru, takže elektřina fungovala pouze v některé slavnostní dny. Svítli si svíčkami.

Carla s matkou uvařily oběd, ale odmítly, abychom jedli dohromady s rodinou, která si posedala na zem kolem kastrolu a mís s jídlem a živila se rukama. Tak jsme si dali oběd u kamenného stolu na dvorku. Měli jsme dobrou zeleninovou polévku a pak rýži, domácí hranolky a smažené vejce. Lidé na ostrově jsou vegetariáni.

V 16h jsme se sešli s ostatními turisty a vyšlápli s naším průvodcem na kopec **k pevnosti Pacha Tata** (něco jako Otec Země). Výška **4150 m.n.m.** Na protějším kopci je pevnost Pacha Mama (Matka Země), ale tam jsme nešli. Cestou nahoru to bylo samá terasa a samé pole. Od pevnosti byly nádherné výhledy na ostrov, vodu jezera a zasněžené vrcholky v pozadí. Pozorovali jsme tam úžasný **západ slunce**. Byl žlutší a míň červený než obvykle. Nádhera. Pak ostatní odešli a my jsme koukali na hvězdičky. Bylo jich opět vidět hrozně moc, snad nejvíc co jsme kdy viděli, i víc než v pouštích na jihozápadě USA.. Nádhera a klid.

Za světla baterky jsme sešli dolů. Carla a její bratr Juan nás už hledali. Dali jsme si s nimi v 19h večeři. Měli jsme stejnou polévku a pak rýži s placičkami z těsta (vejce, voda, mouka). Nechali nás jíst s nimi v kuchyni. Marek málem neprolezl maličkými dveřmi. Carla vařila v hrncích v jakési píce či výlkenku, pod kterým topila dřívím. Na protější straně kuchyně byla lavička, kde jsme seděli a za námi byla halda eukalyptových větví, které se tam sušily na topení. Pod nimi se honilo a kňučelo deset morčat, které rodina pěstovala na prodej. V rámci naší znalosti španělštiny jsme si s Carlou a Juanem dobře popovídali.

Ve 20h začala slavnost zorganizovaná pro hostitele a turisty. Carla nás navlíkla do krojů (byly nám srandovně malé, hlavně Markovi čepice) a šlo se tancovat. Díky nadmořské výšce téměř 4000 m.n.m. jsme se docela zadýchali! Vyhrávaly nám dvě chlapecké kapely a holky hostitelky nás pěkně vytáčely - holky i kluky. Pak jsme ještě obdivovali hvězdnou oblohu a ve 22:30h šli spát. Ve spacácích bylo teplo, ale na tvrdých postelích jsem toho bohužel s mými zády moc nenaspala.

Pondělí 3.6. --- Výlet na ostrovy na jezeře Titicaca (druhý den)

Domáci nás vzbudili v 6h šramocením pod našim pokojem v patře. Aspoň jsme nepromeškali náááádherný **východ slunce** nad jezerem. Opět žlutý. Nejhezčí, co jsme kdy viděli. V 7h jsme posnídali trojhranné housky se smaženým vajíčkem a čaj z byliny podobné mátě (jmenovala se *muña* nebo tak nějak). V 8h jsme se rozloučili s Carlou a po hodině plavby jsme přistáli na větším a vyspělejším ostrově **Taquille**, který je 6km dlouhý a 2km široký. Jeho nejvyšší bod je ve výšce **4050 m.n.m.** Obešli jsme půlku ostrova a vyšlápli na kopec do středu vesnice. (Už jsme byli aklimatizovaní a výšlap do kopce nám nevadil i přes tuto výšku.) Na hlavním náměstí byl dům, kde od všech členů jakési kooperativy vykupovali jejich textilní výrobky a prodávali je za jednotné ceny. Zajímavé bylo, že na tomto ostrově pro změnu pletli a háčkovali hlavně muži! Prodávali tam hlavně součásti místních krojů - čepice, vesty, tkané široké pásy, háčkové taštičky na cocu (čti koku) atd.

Zbytek naší skupiny pak šel s průvodcem na oběd. My jsme si místo toho vylezli až na vršek ostrova, najedli se housek a ovoce ze zásob a koukali po okolí. Pak jsme sešli po 540 schodech do přístavu na druhé straně ostrova, kam mezitím přejela naše loď, a ve 13h jsme odpluli do Puna. Přistáli jsme v 16h. Po večeři a hodince na Internetu v Internetové kavárně jsme si zajeli na nádraží koupit lístek na autobus do Arequipy a šli jsme spát.

Jezero Titicaca byl rozhodně zážitek. Asi nejsilnější zážitek hned po Machu Picchu.

Poznámka:

Na tomto výletě jsme potkali holandský pár v našem věku, Sonju (30) a Ariena (33), kteří cestovali po světě už 13 měsíců a za měsíc měli zkončit. Cestu přerušili jen jednou. Po 8 měsících strávili 3 týdny doma na Vánoce. Objeli jihovýchodní Asii (nejvíc se jim líbilo ve Vietnamu a v Thajsku), Austrálii, Nový Zéland, Střední Ameriku (kde říkali, že stačí vidět jednu zemi, protože jsou si všechny podobné) a Jižní Ameriku (nezbyl jim čas na Brazílii). Říkali, že s výbavou je to stálo asi 25 tisíc dolarů.

Úterý 4.6. --- Arequipa (2325 m.n.m.)

Všechny denní autobusy z Puna do Arequipy plánovaly zpoždění kvůli práci na silnici. Tak jsme jeli ranním autobusem ve 4h a projeli opravovaným úsekem než práce začaly. Ráno byla ještě zima. Snažili jsme se spát přikrytí spacákem. Navlékla jsem Marka i do čepice, protože teď se pro změnu nachladil on. Sjeli jsme z náhorní plošiny kolem Puna ve výši 3800 m.n.m. do suchých pouštnatých kopců nedaleko od pobřeží. V 10h jsme byli v Arequipě, která je ve výši 2325 m.n.m. Ubytovali jsme se v hotelu Posada de Fraile a vyrazili do města.

Arequipa (čti arekipa) je velké město (700 tisíc obyvatel) v pouštnatých horách kousek od pobřeží. Nachází se ve vulkanicky aktivní oblasti a je obklopeno osmi sopkami vysokými 5500 až 6500 m.n.m. s ledovci na vrcholech. Město leží na významné dálnici *panamerikana*, která vede podél západního pobřeží Střední a Jižní Ameriky. Díky tomuto dobrému spojení je to nejvyvinutější a nejcivilizovanější město, jaké jsme v Peru navštívili (a troufám si odhadnout, že je to nejmodernější město v celém Peru). Arequipa se hodně rozrostla v posledních 30 letech, kdy se sem přistěhovala spousta lidí z celé země.

Arequipě se říká Bílé město. Je to proto, že domy tu stavějí z bílého, mírně našedlého vulkanického kamene. Také je velice čisté a má hodně parků. Architektura je opět koloniální, španělská.

Po obědě ve vegetariánské jídelně (velmi levné a dobré menu i se zákuskem za 3,50 soles) jsme navštívili nádherný a velice zajímavý klášter svaté Kataliny, neboli **Monasterio de Santa Catalina**.

Byl založen v polovině 16. stol a žil v něm řád sester (dodnes tam asi 25 sester žije, ale kdysi jich bývaly stovky). Byl to ovšem netradiční řád. Sestry byly z bohatých rodin, ve kterých se tradovalo, že prvorozený syn je dědicem, druhorozený syn jde do armády nebo se má stát knězem a druhorozená dcera se má stát jeptiškou. Každá sestra měla v areálu kláštera vlastní dům (ložnice, kuchyně, zahrádka, pokoj pro služebnou) a dokonce služebnou! Jediný styk s veřejností po dobu 400 let pro ně byl prodej chleba a sladkostí přes otáčecí okno (polici) ve zdi kláštera. V 17. století se vše změnilo. Španělé tam

vyslali františkánskou matku představenou, která zavedla, že klášter už nebyl jen pro bohaté dívky a že za vstup do řádu se nemuselo platit.

Komplex kláštera se sestává z několika ulic obklopených domky sester, několika náměstí a společných budov, zahrad a velkého kostela. Je dost velký na to, aby se tam člověk zamotal. Strávili jsme tam 2,5h, z části s průvodkyní.

Poté jsme navštívili malé muzeum *Museo Santuarios Andinos*, kde jsou vystaveny dvě zmrzlé mumie - dívky, které Inkové obětovali bohům na vrcholcích okolních sopek (Inkové považovali vysoké sopky za bohy a když začaly soptit, tak se je snažili uklidnit obětováním předmětů, zvířat a nakonec i lidí). Spolu s mumii jsou tu vystavené další objekty nalezené kolem obětních míst (keramika, nádherné textilie, jídlo, atd.). Bylo to moc zajímavé.

Pak jsme si ještě zamluvili dvoudenní zájez do kañonu Colca a po večeři šli spát.

Pozn.: V Arequipě (asi 2300 m.n.m.) bylo o poznání tepleji než v Punu (3800 m.n.m.) a Cuzcu (3300 m.n.m.).

Středa 5.6. --- Výlet do údolí Colca (první den)

V 8h jsme vyjeli dodávkou se šoférem, průvodcem a dalšími 8 turisty. Mířili jsme si to do kañonu Colca (čti kolka). Cesta byla dlouhá a kodrcavá (asfaltka byla jen první dvě hodinky jízdy). Ale stálo to za to.

Nejprve jsme dlouho stoupali pouští až do nejvyššího bodu cesty, což byl *průsmyk ve výšce 4800m.n.m.* (nejvyšší bod celé naší cesty). Cestou jsme projeli národním parkem, ve kterém žije divoké zvíře podobné domácím lamám, ale o dost křehčího vzezření, kterému se říká *vicuña* (čti vikuňa).

V průsmyku jsme narazili na ženy prodávající textilie a na jednoho muže s lamami. Všude kolem lidé postavili obrovské množství věžiček z kamínků jako připomínku, že dorazili tak vysoko. Z průsmyku jsme měli nádherné výhledy na všech 8 vysokánských sopek v okolí. Také jsme tam zahlédli zajíčka *vizcacha* (čti viskača).

Pak jsme sjížděli dolů do údolí Colca. V místech kolem potoků, řek a jezírek bylo více zeleně než jinde a v těchto místech se drželi pastevci se stády alpák. Na jezírkách jsme také viděli bílé *andské husy* a údajně se tam dají vidět *plameňáci* (my jsme je viděli dříve u Puna).

Ve 13:30h jsme dorazili do vesnice *Chivay* v údolí Colca. Po obědě a ubytování se v hotelu jsme s průvodcem a celou skupinou přešli na druhou stranu údolí do vesnice *Coporaque* a vyšlápli jsme si na kopec nad údolím. Byl odtam nádherný výhled na uchvancancující *terasy* s políčky různých barev a tvarů po celé šířce údolí. Tyto terasy prý byly postaveny mezi rokem 800 a 1200 n.l. Jejich vlastnictví se dědí z pokolení na pokolení a dodnes jsou využívány a dobře udržované. Také jsou dodnes zavlažovány původním systémem kanálů.

Po asi 2h procházce jsme se přesunuli do bočního údolí k horkým pramenům. V místních moderních *lázních* jsme se 1,5h čvachtali v nekrytém bazéně se 40-tistupňovou vodou a koukali jsme u toho na hvězdičky. Prostě pohoda. Markovi to udělalo dobře na jeho nachlazení. Po koupeli se nabalil do svetrů a čepic a jeli jsme zpátky do *Chivay*. S pomocí průvodce jsme sehnali topení a dali si ho do našeho pokoje, aby Marek nemusel dýchat studený vzduch. Po zorganizované večeři, ke které nám vyhrávala kapela a tancovali místní tanečníci, jsme šli ve 21h spát.

Čtvrtek 6.6. --- Výlet do údolí Colca (druhý den)

Vstali jsme v 5h. V hotelu nám dali snídani a v 6h jsme vyrazili autobusem dále do údolí. V 8h jsme dorazili na vyhlídku s křížem *Cruz de Condor*, kam turisté tradičně jezdí pozorovat obrovské dravé ptáky kondory. Strávili jsme tam dvě hodiny a viděli jsme jich spoustu. Ke konci až 15 najednou a někteří přelétali pár metrů nad našimi hlavami. Stoupali k nám z 1000m hlubokého údolí pomocí vzdušných proudů bez jediného mávnutí křídel. Vypadalo to majestátně. Mladí *kondoři* jsou hnědí, dospělí (6-7 let starí) jsou bílí s černými konci křídel a hlavami. Nikdo nevěděl, jak dlouho žijí v přírodě, ale v zajetí se dožívají až 75 let.

Colca kaňon je směrem dále do údolí ještě hlubší, údajně až 3000m! Už v tomto místě byl velmi úzký a jeho stěny tam byly hodně příkré. Nahoře rostly kvetoucí keře a obrovské kaktusy. Bylo to tam moc hezké. Cestou na druhou stranu, zpátky do *Chivay* se kaňon postupně změnil v mělké a široké údolí plné teras a políček. V jednom místě jsme ve skále zahlédli stejné hrobky jako v Pisacu.

Po obědě v *Chivay* jsme ve 13:30h vyrazili zpátky do *Arequipy*, kam jsme přijeli v 18h. Našli jsme si super hotel *Posada de Monasterio*, kde nás nechají další den až do večera (před plánovaným nočním přejezdem do Limy). Dali nám do pokoje kamínka, což zase pomohlo nemocnému Markovi. Po dvou dnech cestování po kaňonu měl večer zvýšenou teplotu. Usnul ve 21h a spal 9 hodin jako zabitý. Ráno si naměřil už "jen" 37,2. Tak se snažil celý den šetřit.

Pátek 7.6. --- Arequipa - Lima

Ráno jsme se probudili v 6h a do 8h si lebedili v posteli. Marek sledoval peruánskou televizi - zpravodajství a sport. Vstali jsme v 8h, zajeli na autobusové nádraží koupit lístek do Limy, prošli se centrem a dali si oběd v ověřené vegetariánské jídelně. Markovi stále nebylo dobře (rýma a kašel), tak jsme po obědě asi dvě hodinky spali (nemusel mě přemlouvát, abych se přidala). Sbírali jsme síly na noční přejezd do Limy.

Vyjeli jsme v 17h a do Limy jsme dorazili v sobotu v 6h ráno. 13 hodin jízdy, uť. Naštěstí jsme měli možnost jet velice luxusním autobusem. Byl dvoupatrový. Seděli jsme v prvních dvou sedadlech nahoře a měli jsme bezva výhled. Před námi bylo sezení pro asi 6-8 lidí kolem kulatého stolku, ale nikdo si tam nešel sednout, takže nás nikdo nerušil. Šoférovi říkali pilot a obsluhovala nás letuška. Dostali jsme teplou večeři. Pak nám pustili dva stupidní americké filmy. Ale koukala jsem na ně. Alternativa totiž byla koukat ven a to byl zrovna docela znepokojující pohled. Řezali jsme prudké zatáčky a šupajdili jsme si to z kopce tak rychle, že to levalo i mě. Marek si jednoznačně musel vzít kynedryl. Po filmech se cesta uklidnila a zbytek jsme v pohodě prospali. Sedadla byla pohodlná a dala se hodně sklápět a také měla podpěrky na nohy. Díky tomu nám cesta uběhla docela rychle.

Sobota 8.6. --- Lima

Od 6h do 7h jsme vysedávali na nádraží a snídali. Pak jsme odvezli taxíkem batohy na letiště a vrátili se do centra. Znovu jsme zavítali na *Plaza de Armas* a prošli si peší zónu *Jirón de la Unión*. Dali jsme si kousek pizzy a nechali se dovézt do soukromého muzea *Museo Rafael Larco Herrera*. V tomto muzeu mají neuvěřitelnou sbírku keramiky - 55

tisíc kusů! Kromě keramiky jsme viděli klenoty a tkané textilie (některé pošíité peříčky z barevných ptáků) od různých kultur, z nich většina žila na území Peru dávno před příchodem Inků. Inkové tyto kultury chytře nepotlačili, nýbrž sjednotili v obrovské říši.

Pak jsme se nechali odvézt do hezké čtvrtě **Barranco** na pobřeží. Měli tam pěkné náměstí a park a vyhlášený mostek zamilovaných. V parku se konala slavnost. Hrála tam muzika. Na řadě stolů měli vystavená různá místní jídla, tak jsme si s chutí dali. Pak jsme při západu slunce sešli z útesu dolů k moři a symbolicky si do něj šáhli. Po pobřeží jsme došli do **Miraflores** a v parku si tam koupili malou olejomalbu horské krajinky (náš první obraz) a prohlídli si další spousty uměleckých předmětů, co tam každý večer prodávají místní umělci.

Ve 21h jsme se vydali taxíkem na **letišťe**, vyzvedli si batohy, vystáli několik dlouhých front a o půlnoci jsme odletěli.

Neděle 9.6. --- Lima - Minneapolis

V neděli kolem 8h jsme přistáli v Atlantě. Kolem 9h jsme pak pokračovali z Atlanty do Minneapolis, kde jsme přistáli po 11h. Spali jsme v letadlech celou cestu z Limy jako zabití.

Na letišti nás vyzvedla Markova kolegyně Annapoorani. Odvezla nás k nám domů a pozvala nás k sobě na oběd, což jsme vděčně přijali. Po obědě jsme zajeli k Markovi do práce pro naše květiny, o které se nám ona ochotně starala. Odpoledne jsme vybalili a brzy večer padli jako hrušky.

Byla to bezvadná dovolená!

(Akorát nás oba zlobilo to nachlazení. Já jsem měla tři dny pořádnou rýmu. Marek chytil chřipku - včetně škrábání v krku a kašle - ale naštěstí až tři dny před návratem do USA. Z pozůstatků kašle se zotavoval ještě týden po dovolené. Ty velké teplotní rozdíly mezi dnem a nocí a zima v noci nás dostaly.)